

LAHTI

Tampereen yliopisto

LAB University of Applied Sciences

EmPaci

Asukaskysely 2019 OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN LAHDESSA, rev. 2 / 332020

KYSELYN TOTEUTTAJA

EmPaci-hanke:

Kaisa Kurkela & Lotta-Maria Sinervo, Tampereen yliopisto

Annukka Heinonen & Jaana Loipponen, LAB-ammattikorkeakoulu

www.empaci.eu

Millainen olisi unelmiesi kotikunta?
Osallistuvalla budjetoinnilla arkijärkeä kotikuntasi taloudenpitoon

Tietoa EmPaci – Empowering Participatory Budgeting in the Baltic Sea Region -hankkeesta

- EU:n Interreg Baltic Sea Region -rahaston rahoittama Itämeren alueen maiden yhteishanke. Mukana 6 maata: Latvia, Liettua, Puola, Saksa, Suomi ja Venäjä, joista yht. 17 osallistujaa.
- Suomesta mukana LAB-ammattikorkeakoulu ja Tampereen yliopisto sekä Kuntaliitto
- Hankkeen taustalla yleinen demokratiakehitys. Asukkaat toivovat äänestämisen rinnalle uusia tapoja osallistua paikallistason päätöksentekoon.
- Hankkeen tavoitteena lisätä asukkaiden ja kuntien tietoisuutta osallistuvasta budjetoinnista ja sen toteutustavoista, sekä auttaa kuntia hyödyntämään ja kehittämään osallistuvaa budjetointia mm:
  - Tukemalla paikallisia pilottikohteita – Suomessa Lahden kaupunki
  - Jakamalla ajantasaista tietoa osallistuvasta budjetoinnista (osbu)
  - Kokoamalla tietopankkia aiheesta, sekä vahvistamalla suomalaista ja kansainvälistä osbu-verkostoa.

Tietoa asukaskyselystä

- Kysely on osa EmPaci-hanketta (www.empaci.eu) ja se on toteutettu Tampereen yliopiston, LAB-ammattikorkeakoulun (aiemmin LAMK) ja Lahden kaupungin yhteistyöllä.
- Kysely toteutettiin sekä verkkokyselynä että paperikyselynä ja se oli auki 15.-31.10.2019.
- Yhteensä vastaajia oli 1213, joista sähköiseen lomakkeeseen vastanneita oli 975 ja paperiseen lomakkeeseen vastanneita 238.
- Kyselyn tuloksia hyödynnetään Lahden kaupungin osallisuustyön kehittämisessä sekä tutkimustarkoituksessa, esimerkiksi hankkeen puitteissa hankemaiden välisessä vertailussa.
- Kysely on toteutettu lähes samansisältöisenä kaikissa kuudessa hankkeen osallistujamaassa.

Taustamuuttajat

Sukupuoli (N* = 1209)

	N	%
Nainen	904	74,8 %
Mies	285	23,6 %
Muu	2	0,2 %
En halua vastata	18	1,5 %

Siviilisäätty (N= 1211)

	N	%
Naimaton	279	23,0 %
Avoliitossa	204	16,8 %
Avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa	505	41,7 %
Eronnut tai asumuserossa	178	14,7 %
Leski	45	3,7 %

Ikä (N=1197)

	N	%
0-18	42	3,5
19-25	62	5,2
26-35	164	13,7
36-45	257	21,5
46-55	233	19,5
56-65	220	18,4
66-75	188	15,7
76-85	27	2,3
86-	4	0,3

*N= vastaajamäärä

Taustamuuttajat

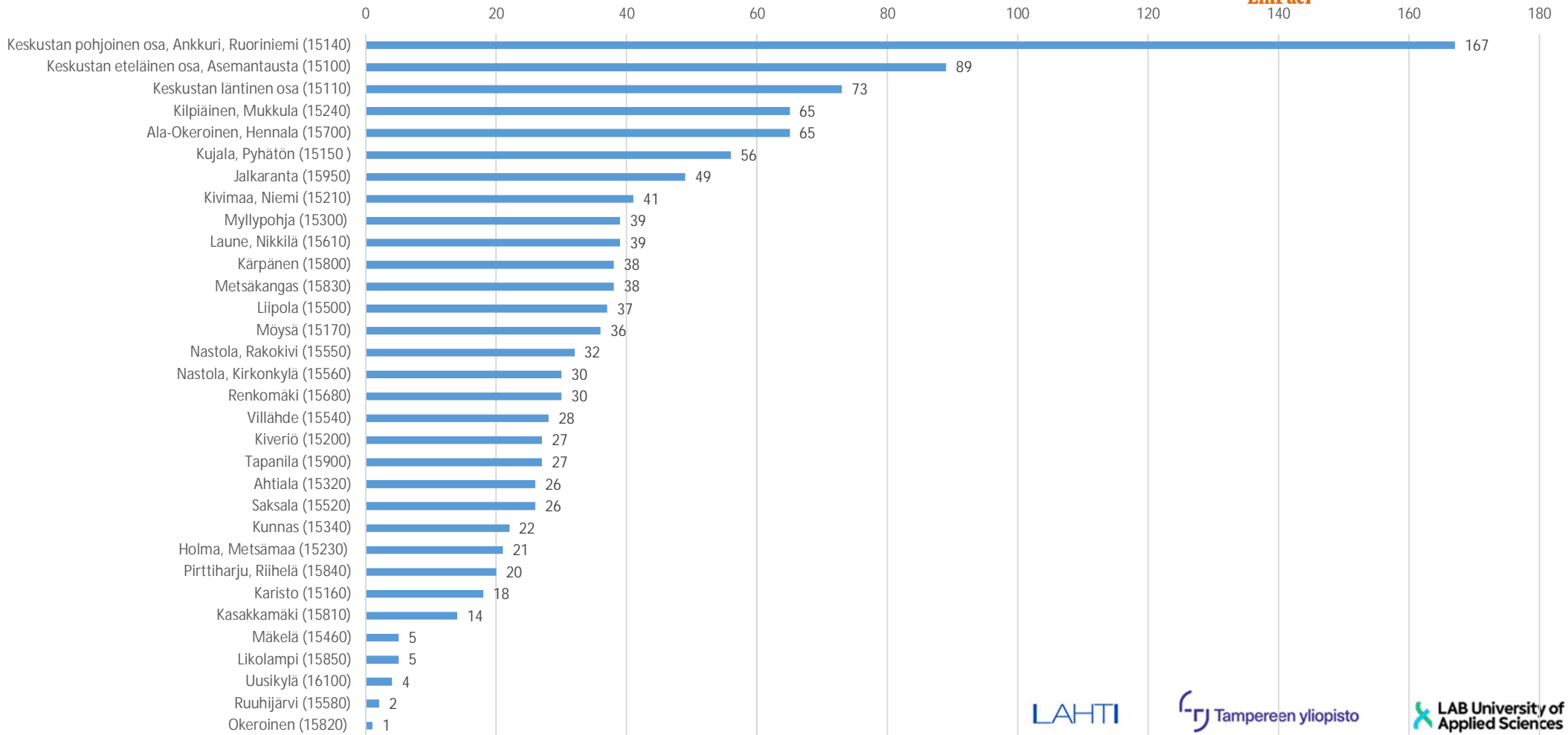
Työtilanne (N=1213)

	N	%
Työssä	580	47,8 %
Yrittäjä	46	3,8 %
Työtön työnhakija (alle 3 kk)	23	1,9 %
Työtön työnhakija (yli 3 kk)	78	6,4 %
Eläkeläinen	313	25,8 %
Koululainen/opiskelija (ei työssä)	96	7,9 %
Koti-isä tai kotiäiti	25	2,1 %
Muu, mikä?	52	4,3 %

Koulutus (N=1212)

	N	%
Ei koulutusta tai koulutus kesken	8	0,7 %
Peruskoulu	122	10,1 %
Ammatillinen koulutus	422	34,8 %
Ylioppilas	122	10,1 %
Alempi korkeakoulututkinto tai ammattikorkeakoulututkinto	316	26,1 %
Ylempi korkeakoulututkinto tai ylempi ammattikorkeakoulututkinto	190	15,7 %
Tohtorin tutkinto	7	0,6 %
Muu tutkinto	25	2,1 %

Vastaajien asuinalueet (N=1170)

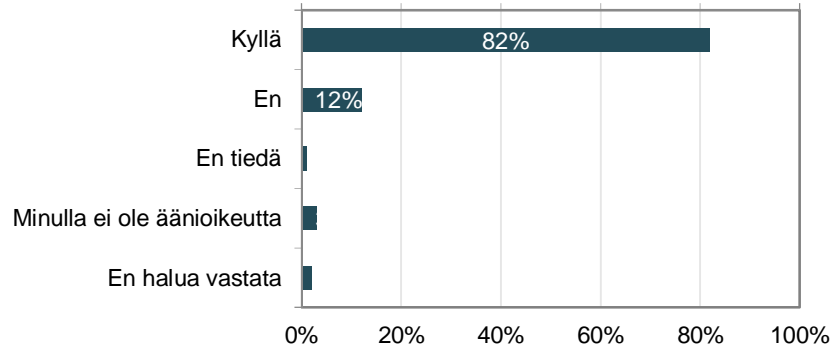

Kiinnostus yhteiskunnallisiin asioihin

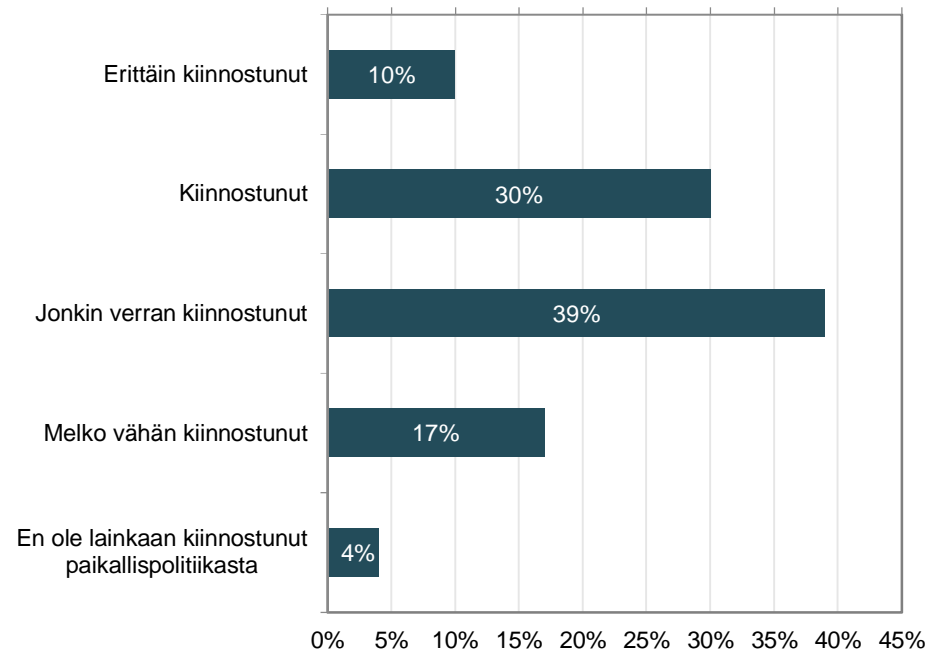

Vastaajien yleinen kiinnostus paikallispolitiikkaan

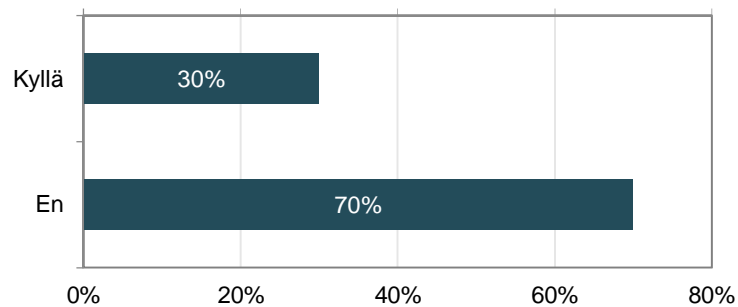
Äänestitkö edellisissä kuntavaaleissa (vuonna 2017)? (N=1212)

Kuinka kiinnostunut olet paikallispolitiikasta? (Valitse yksi vaihtoehto) (N= 1208)

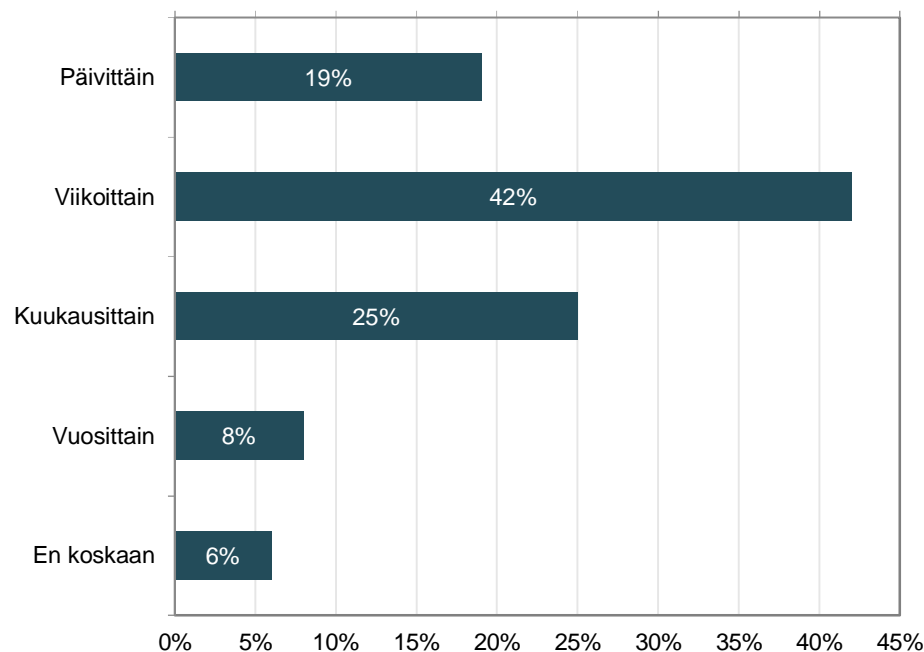

Oletko koskaan ottanut yhteyttä Kaupunginvaltuutettuun? (N=1205)

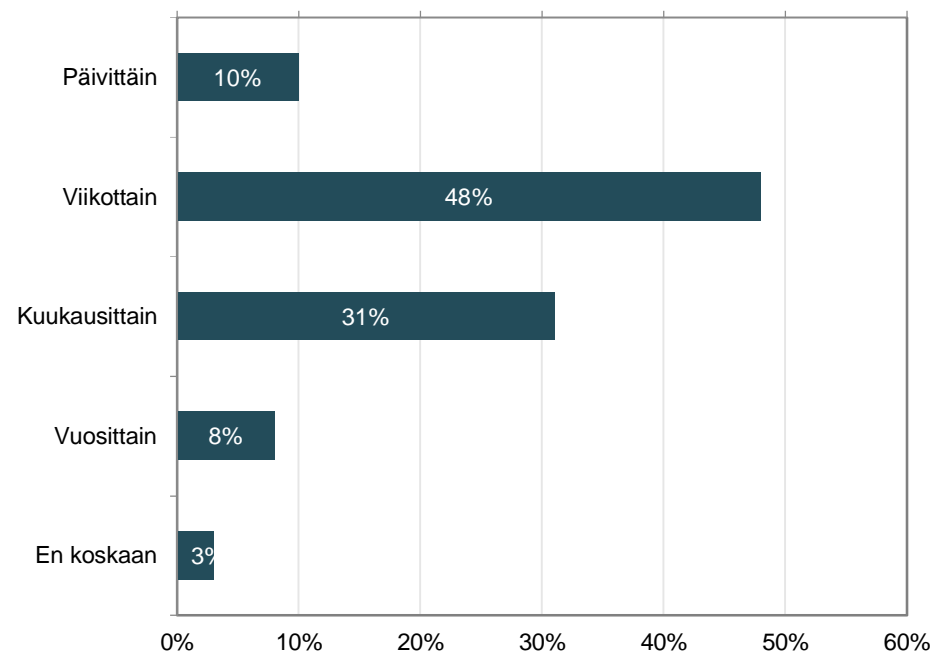

Vastaajien yleinen kiinnostus paikallispolitiikkaan

Kuinka usein keskustele
yhteiskunnallisista asioista perheesi
kanssa? (N= 1205)

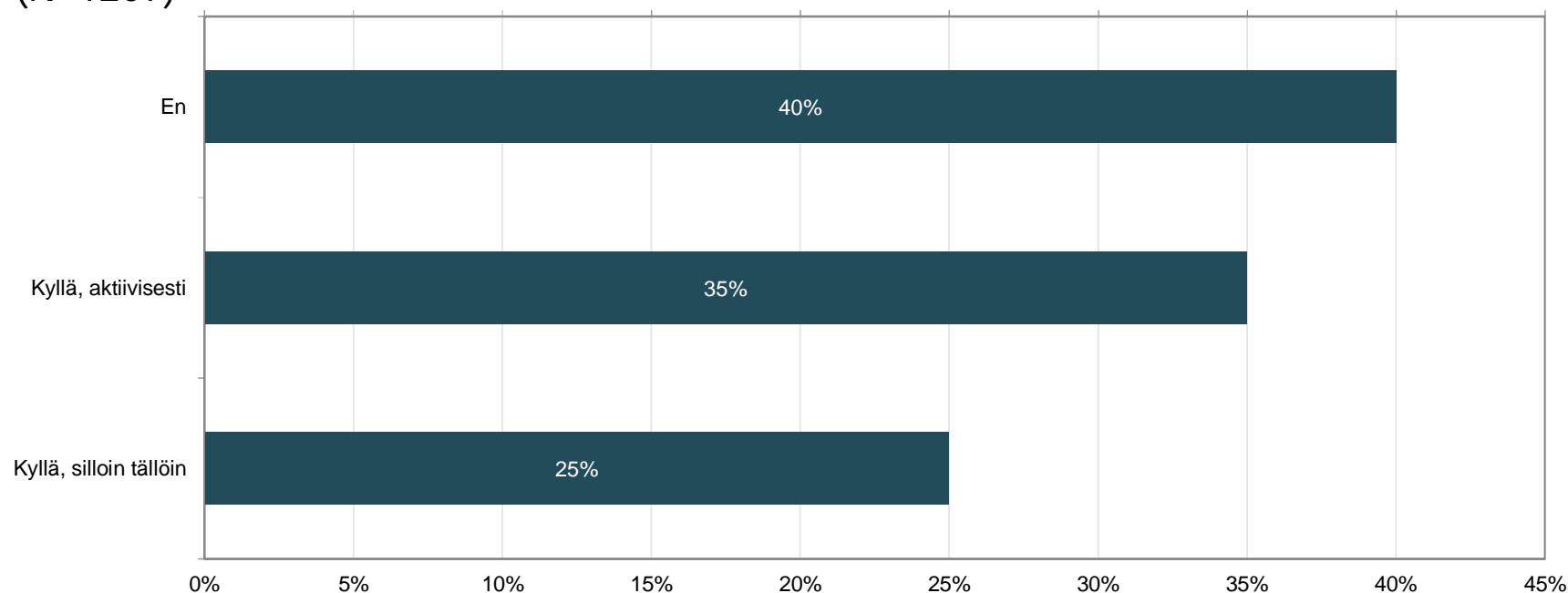

Kuinka usein keskustele
yhteiskunnallisista asioista ystäväsi
kanssa? (N=1209)

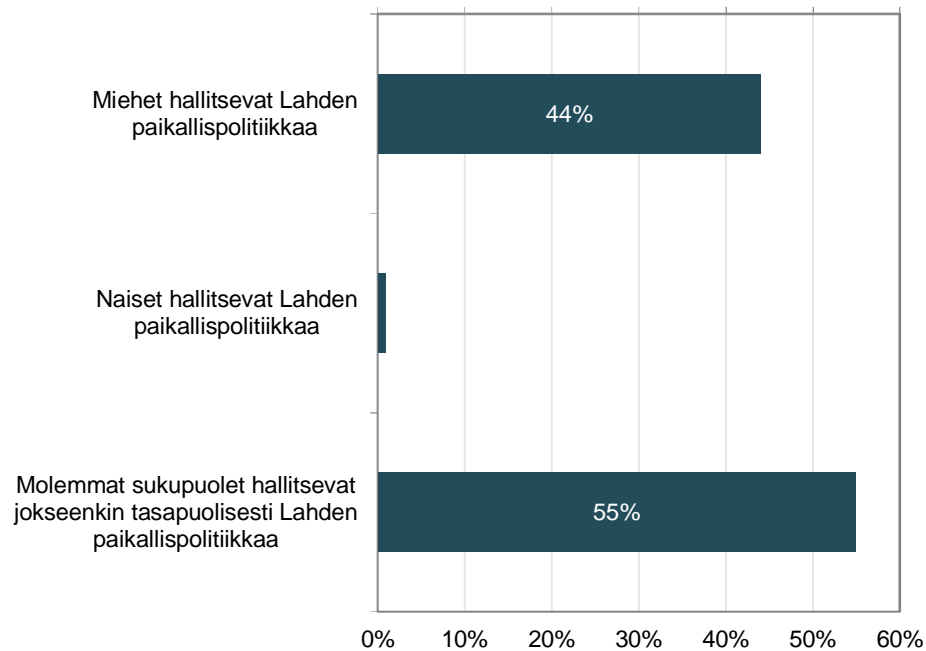
Yleinen osallisuusaktiivisuus

Osallistutteko jonkin kerhon, järjestön, yhdistyksen, harrastusryhmän tai hengellisen tai henkisen yhteisön toimintaan (esimerkiksi urheiluseura, asukastoiminta, puolue, kuoro, seurakunta)?
(N=1207)

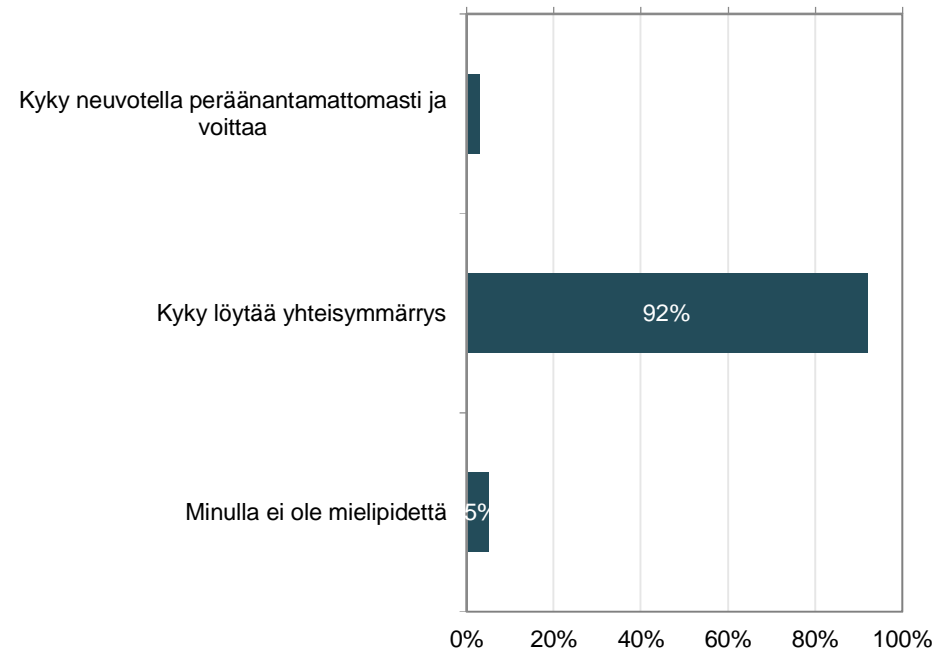

Paikallinen päätöksenteko

Mikä seuraavista väitteistä kuvaa parhaiten mielipidettäsi? (N=1190)

Mikä on tärkeintä paikallispolitiikassa? (N=1208)

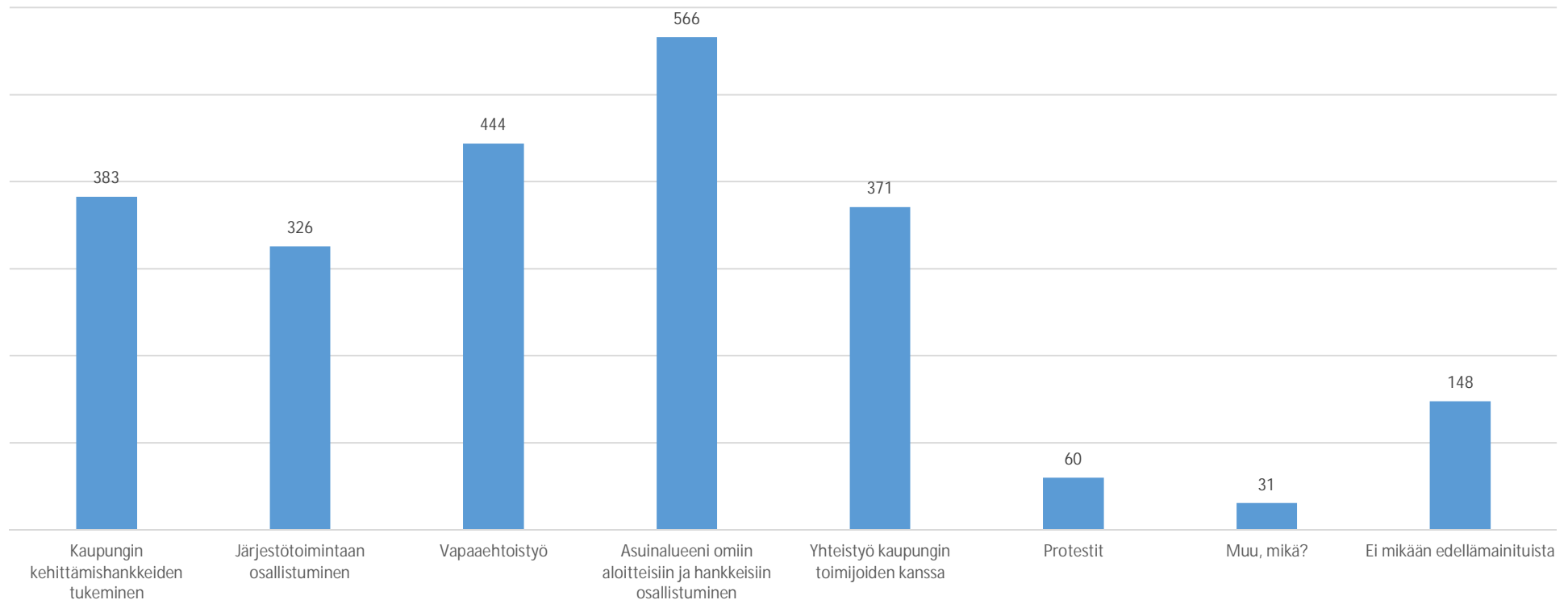
Yleinen osallisuusaktiivisuus

Oletko koskaan... (N= 1210)

	Kyllä, enemmän kuin kahdesti	Kerran tai kaksi	En koskaan
Kannustanut muita osallistumaan yhteiskunnallisiin asioihin?	50 %	29 %	21 %
Allekirjoittanut adressia?	53 %	34 %	12 %
Boikotoinut tuotemerkkiä/tuotetta/henkilöä vakaumuksesi perusteella?	47 %	29 %	24 %
Osallistunut hyväntekeväisyystapahtumaan?	53 %	32 %	15 %
Osallistunut mielenosoitukseen tai mielenilmaukseen?	10 %	26 %	64 %

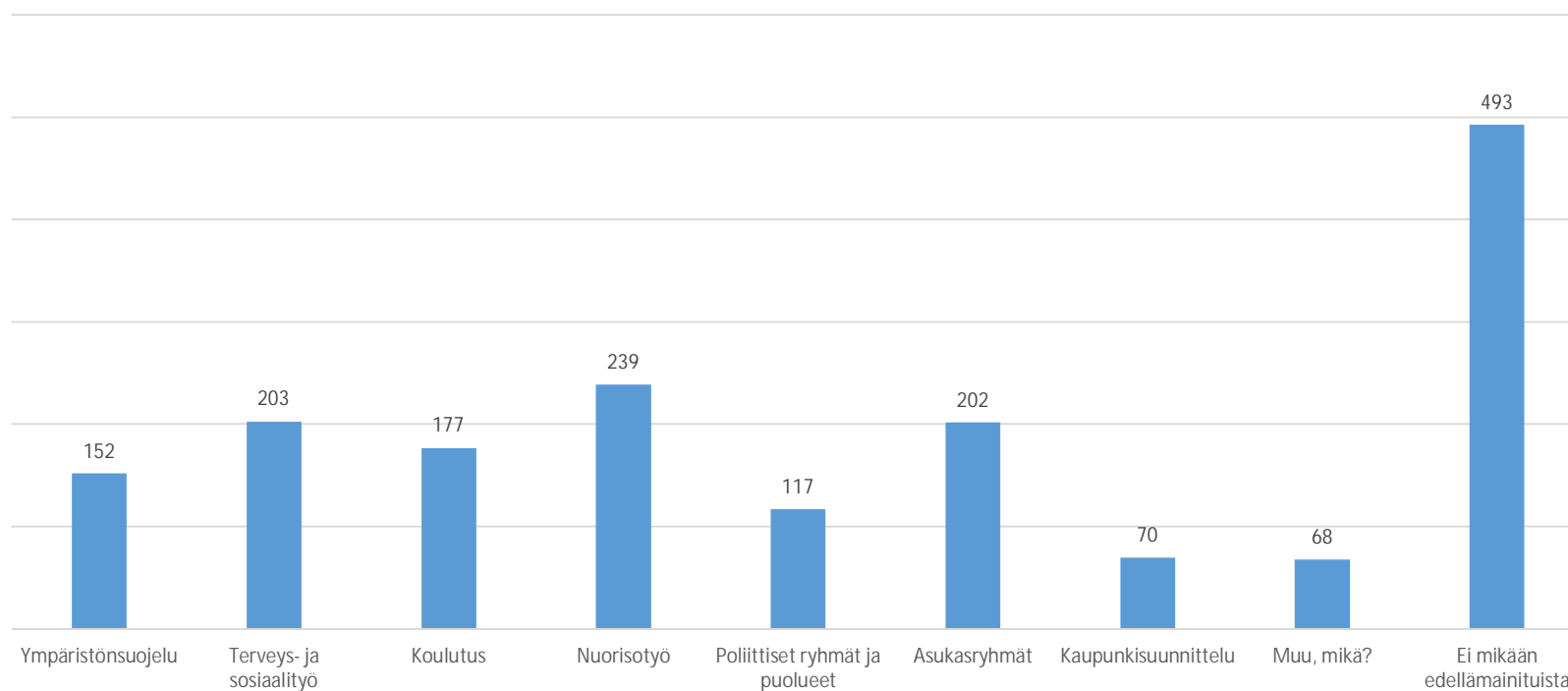
Yleinen osallisuusaktiivisuus

Mikä seuraavista paikallisen osallistumisen tavoista kiinnostaa sinua eniten? (useampi vastaus mahdollinen, vastaajien määrä 1208, vastausten määrä 2329)

Yleinen osallisuusaktiivisuus

Oletko ollut mukana jossakin alla mainitussa kansalaistoiminnassa? (useampi vastaus mahdollinen, vastaajien määrä 1174, vastausten määrä 1721)

Havainnot:

Kiinnostus yhteiskunnallisiin asioihin

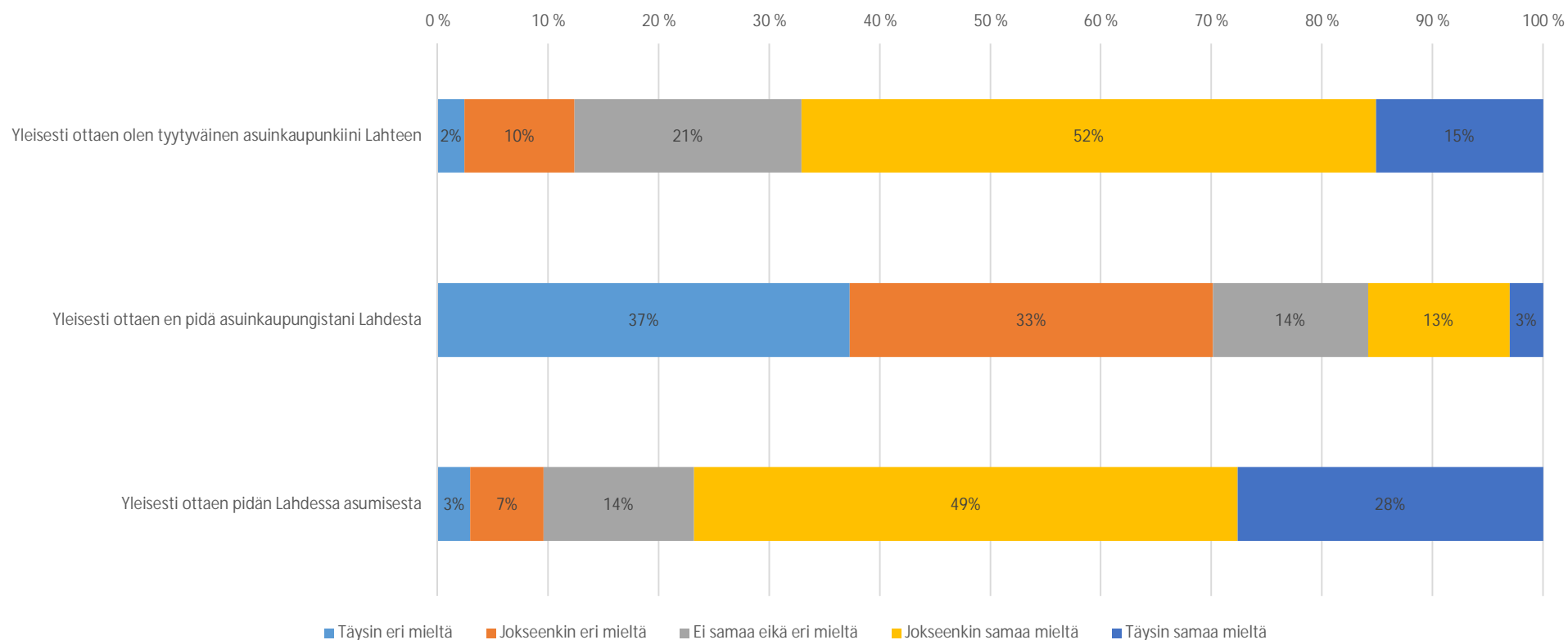
- Kyselyn vastaajat ovat melko kiinnostuneita paikallispolitiikasta. Heistä 82 % äänesti edellisissä kuntavaaleissa. Ja heistä yhteensä 79 % kokee edes jossain määrin olevansa kiinnostunut paikallispolitiikasta.
- Paikallisen osallistumisen tavoista vastaajia kiinnostaa eniten oman asuinalueiden asioihin vaikuttaminen (n= 566) ja vapaaehtoistyö (n= 444).
- Vaikka kiinnostusta paikallispolitiikkaan ja osallistumiseen on nähtävissä, 40 % vastaajista ei ole osallistunut kansalaistoimintaan esimerkiksi kerhoissa, järjestöissä, yhdistyksissä ja seuroissa (ym.), kun taas yhteensä 60 % on osallistunut niiden toimintaan joko aktiivisesti tai satunnaisesti.

Asuminen Lahdessa

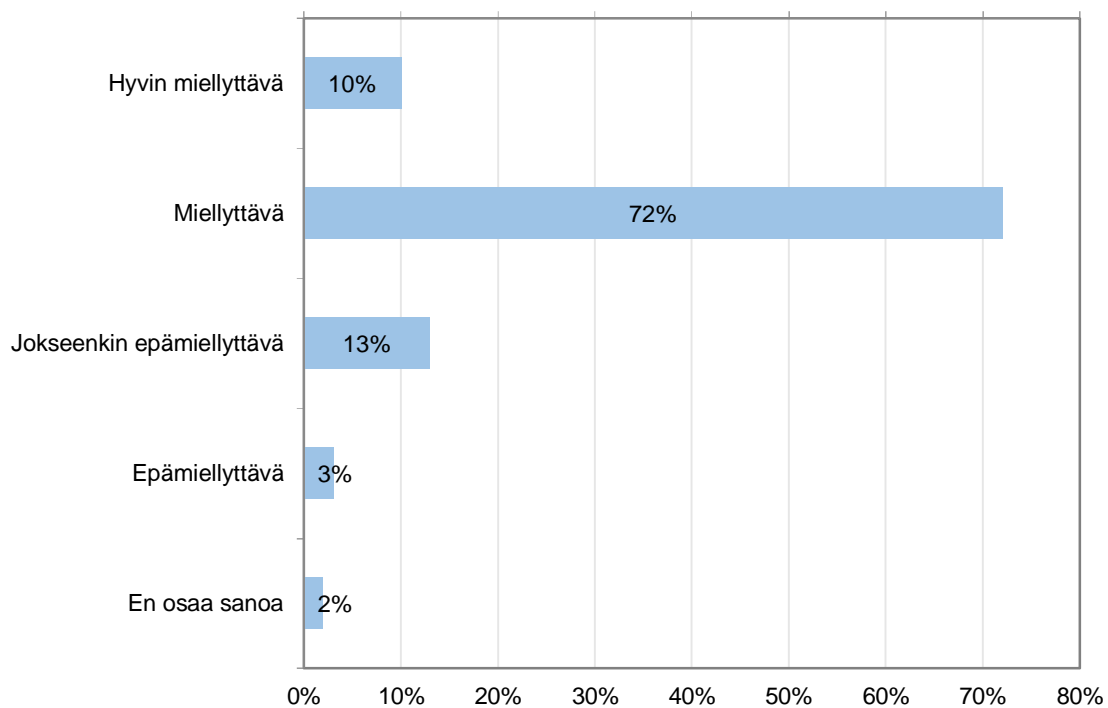
Tyytyväisyys kotikaupunkiin

Miten tyytyväinen olet elämääsi Lahdessa? (N= 1208)

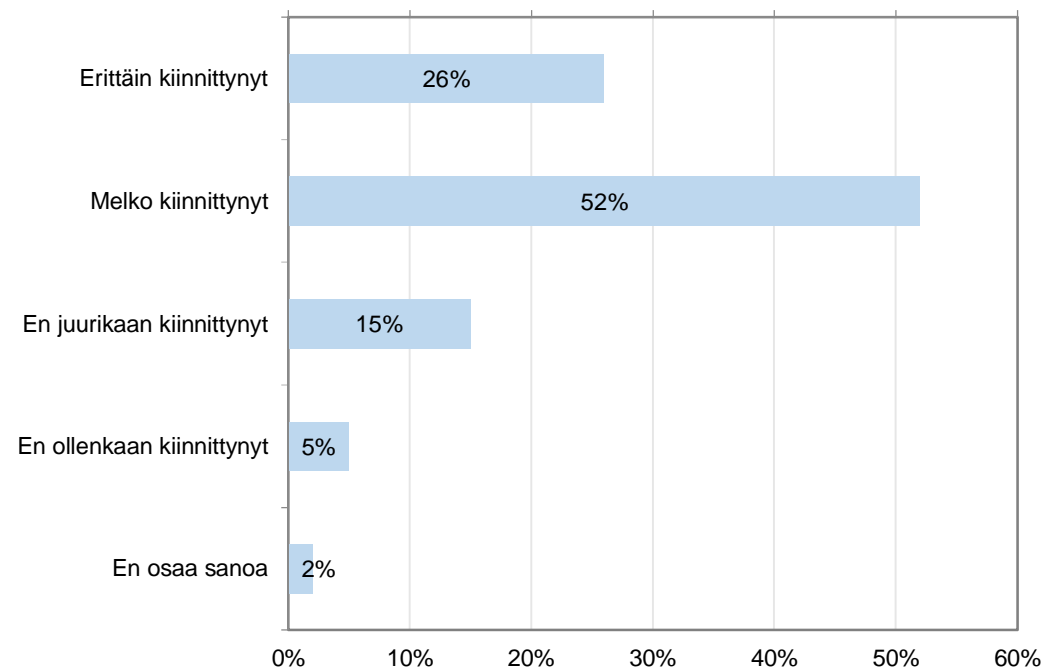

Tyytyväisyys kotikaupunkiin

Lahti on mielestäni... (N= 1209)

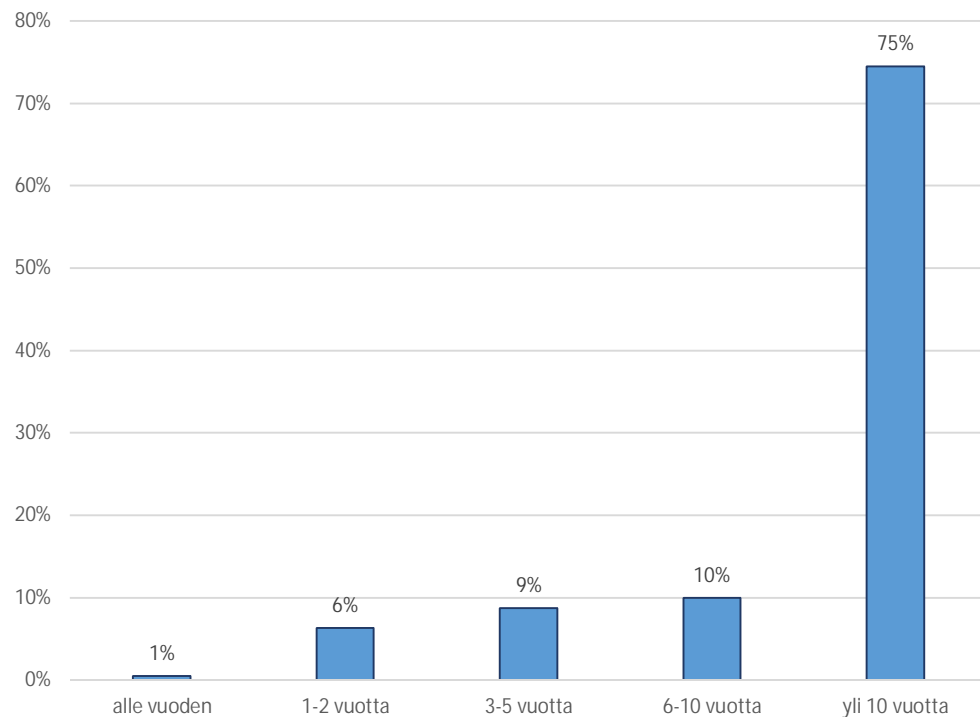

Lahti on mielestäni... (N=1211)

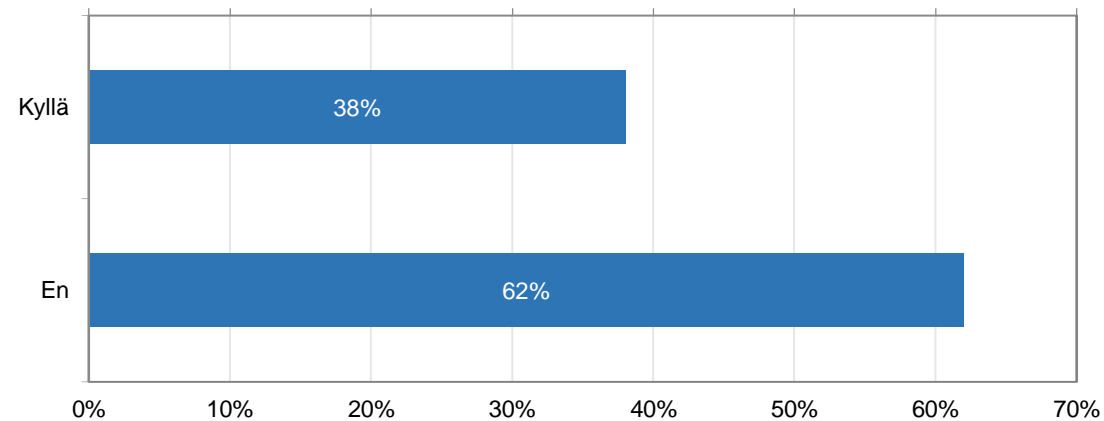

Asuminen Lahdessa

Kuinka monta vuotta olet asunut Lahdessa? (N=1196)

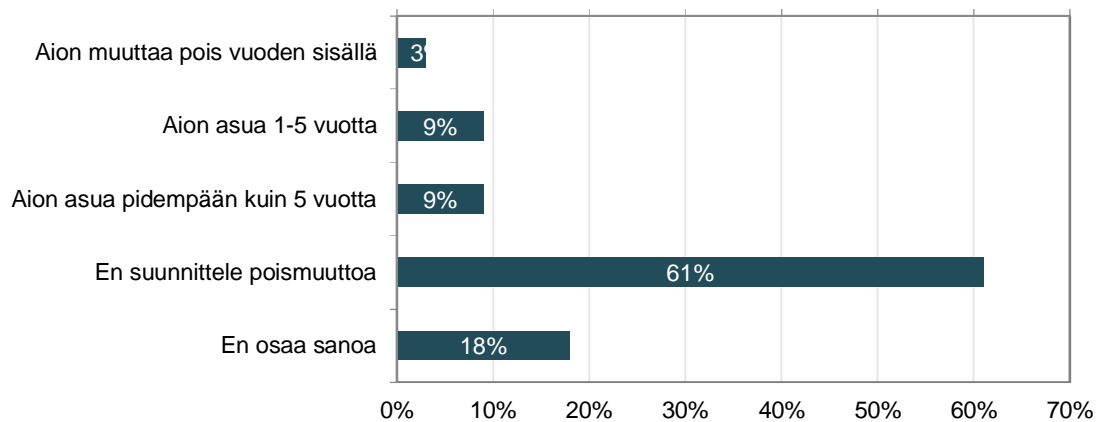

Oletko syntyperäinen lahtelainen? (N= 1207)

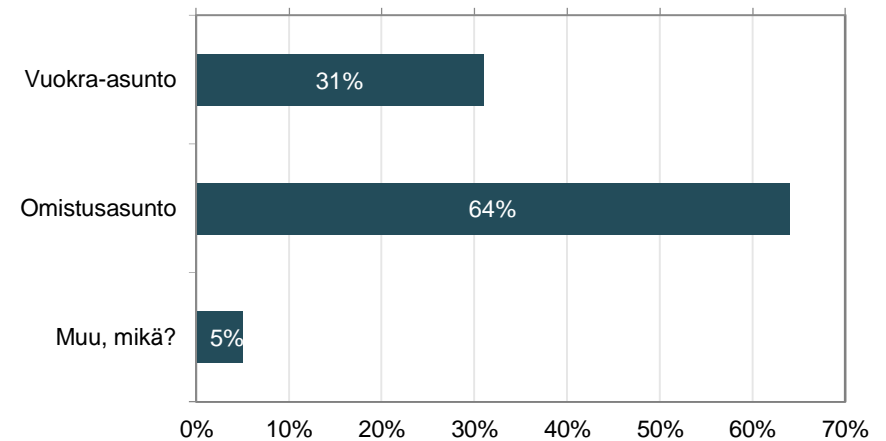

Asuminen Lahdessa

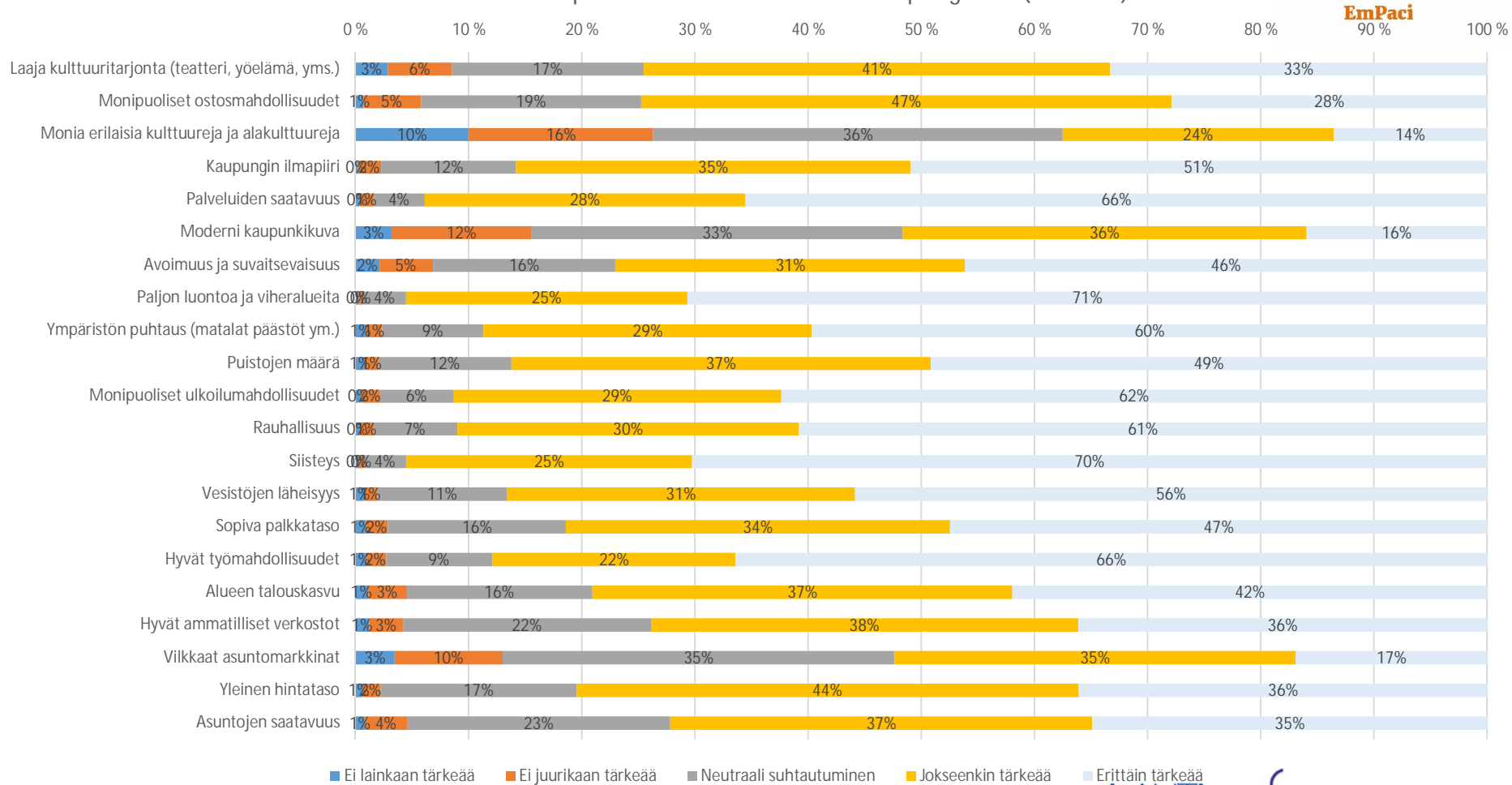
Kuinka kauan aiot asua Lahdessa? (N=1209)

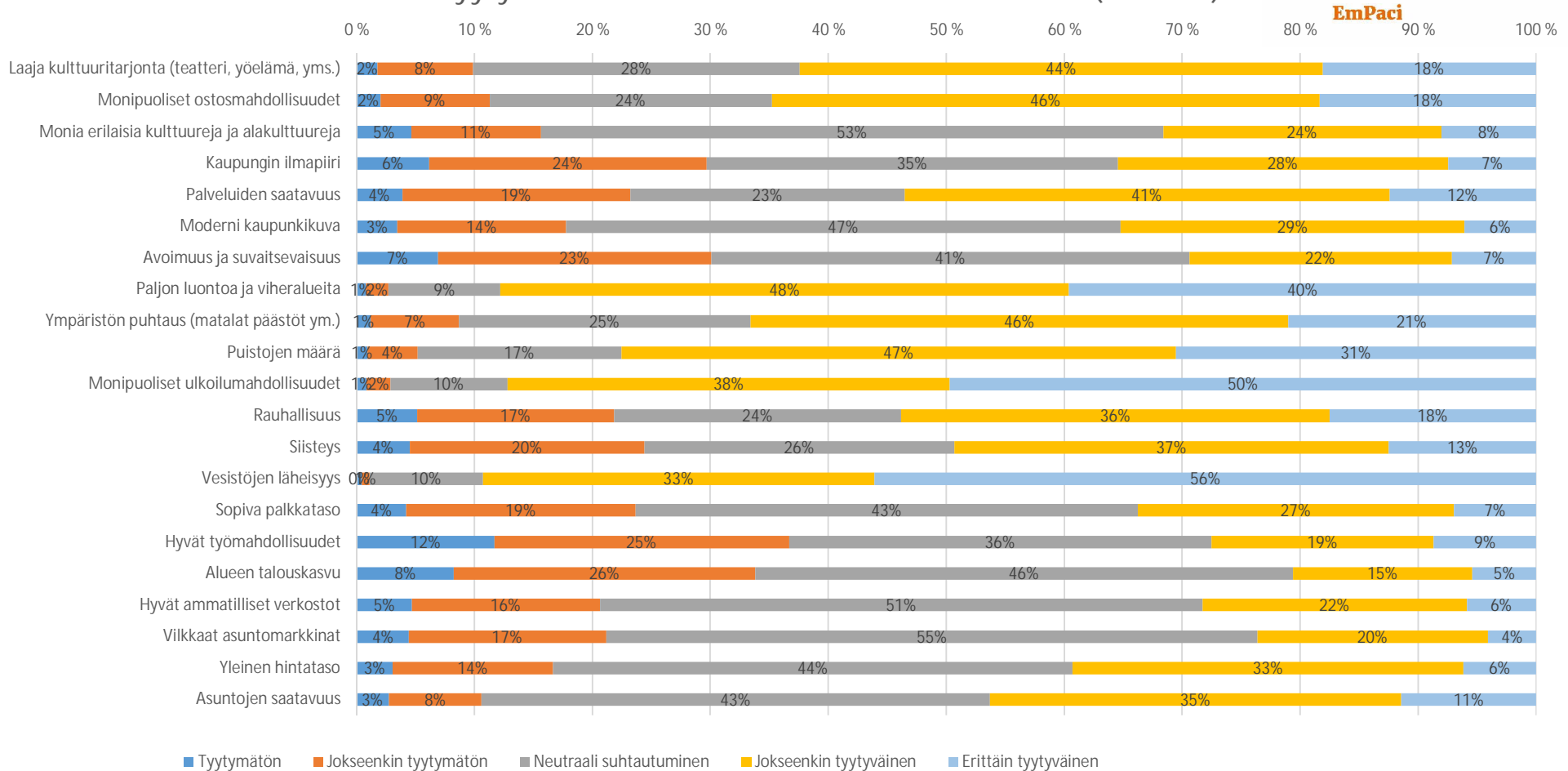
Asuinmuutosi (N=1209)

Miten tärkeänä pidät seuraavia asioita kotikaupungissa? (N= 1207)

Miten tyytyväinen olet seuraaviin asioihin Lahdessa? (N=1205)

Havaintoja: asuminen Lahdessa

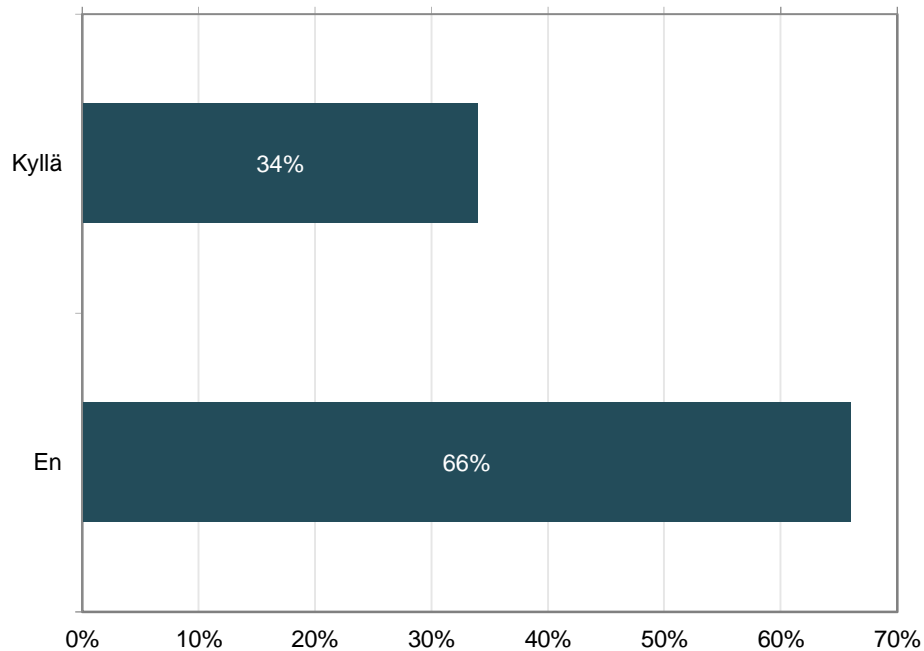
- Suurin osa vastaajista näyttää olevan ainakin jossain määrin tyytyväinen asumiseen Lahdessa (yht. 67%) ja pitävän Lahdessa asumisesta (yht. 77%).
- Vastaajista suurin osa kokee olevansa ainakin jossain määrin kiinnittynyt Lahteen (yht 78 %).
- Vastaajille tärkeitä asioita kotikaupungissa ovat erityisesti siisteys (yht. 95%), ympäristön puhtaus (yht. 89 %), monipuoliset ulkoilumahdollisuudet (yht. 91 %), rauhallisuus (yht. 91 %), luonnon ja viheralueiden määrä (yht. 96 %) sekä hyvät työmahdollisuudet (yht. 88 %).
- Erityisesti vastaajat ovat tyytyväisiä vesistöjen läheisyyteen (yht. 89%), hyviin ulkoilumahdollisuuksiin (yht. 88 %) sekä luonnon ja viheralueiden määrään (yht. 88 %).

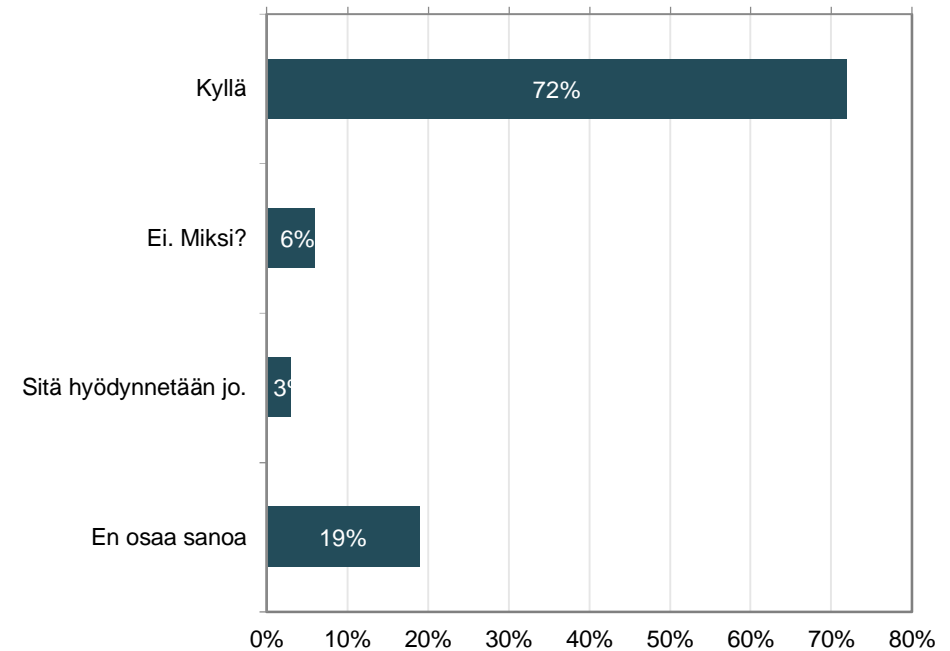
Osallistuva budjetointi

Osallistuva budjetointi

Oletko kuullut osallistuvasta budjetoinnista?
(N=1206)

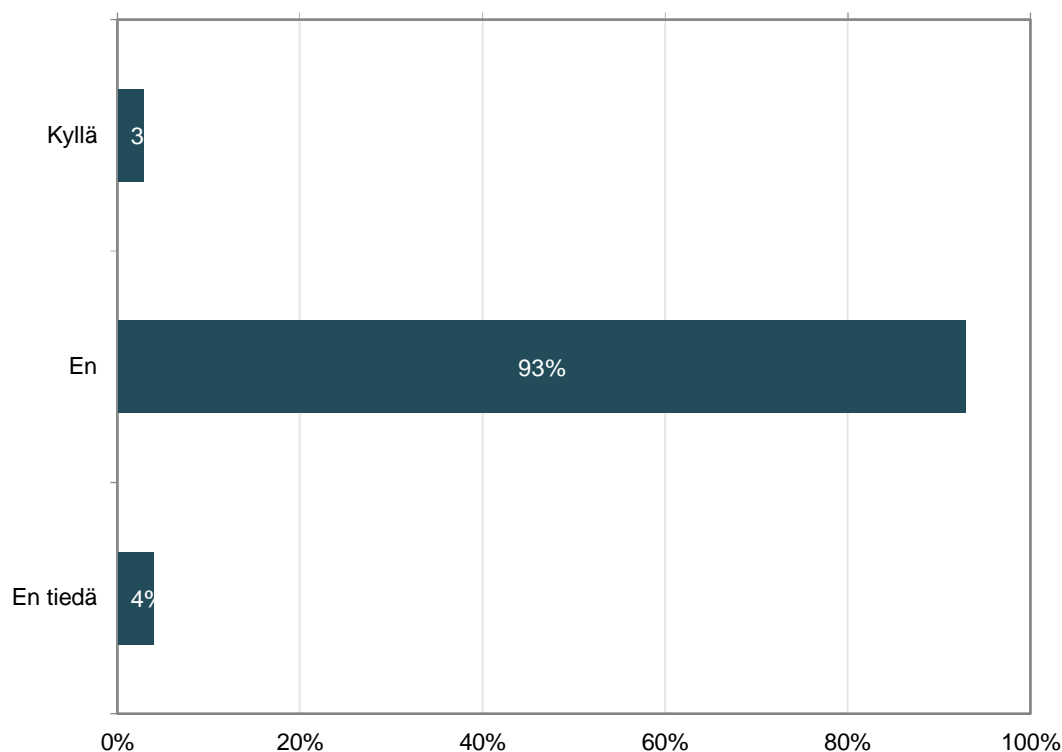

Pitäisikö osallistuvaa budjetointia mielestäsi hyödyntää
Lahdessa? (N=1203)

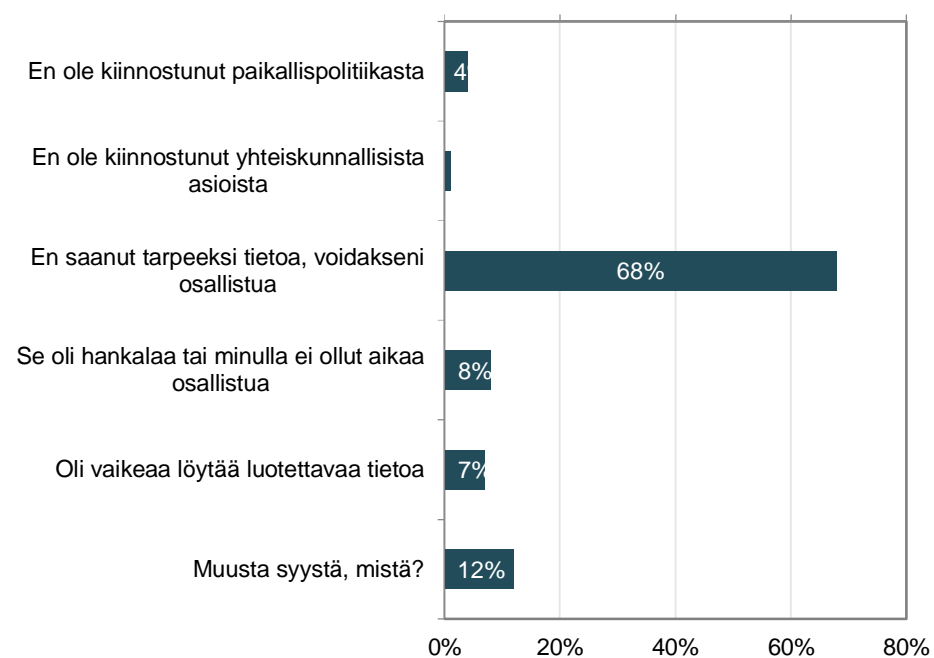

Osallistuva budjetointi

Oletko osallistunut aiemmin osallistuvaan budjetointiin? (N= 885)

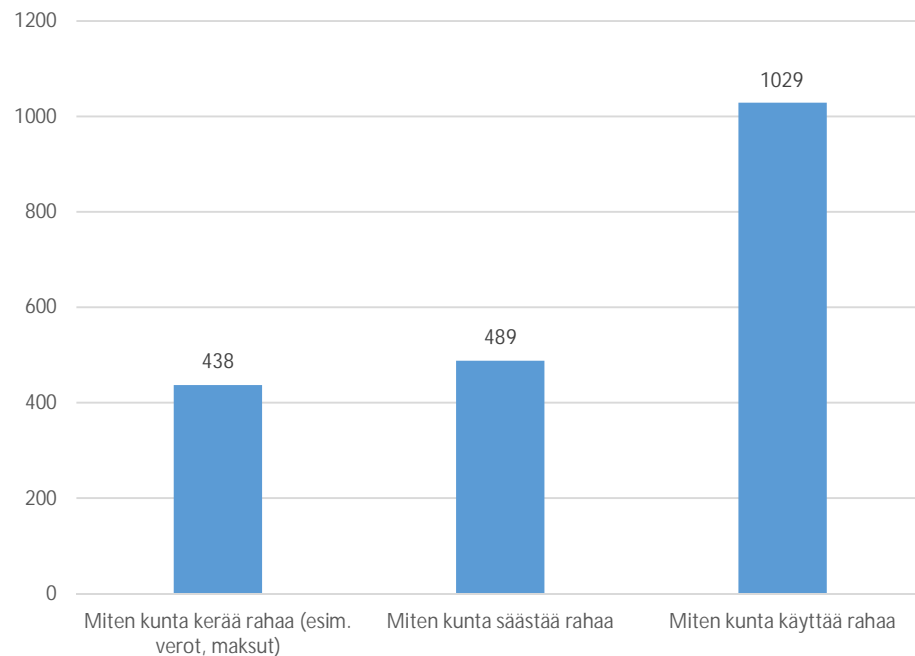

Jos et ole osallistunut, mikä oli suurin syy? (valitse yksi vaihtoehto) (N=794)

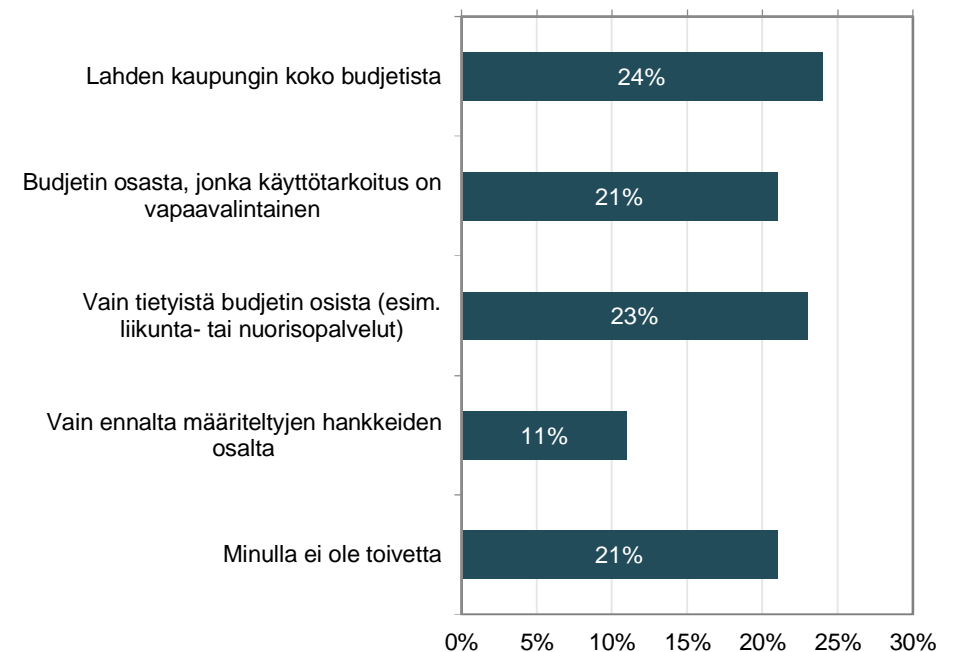

Osallistuva budjetointi

Millaisiin asioihin haluaisit vaikuttaa osallistuvan budjetoinnin keinoin? (Useampi valinta mahdollinen, vastaajia 1113, vastauksia 1956)

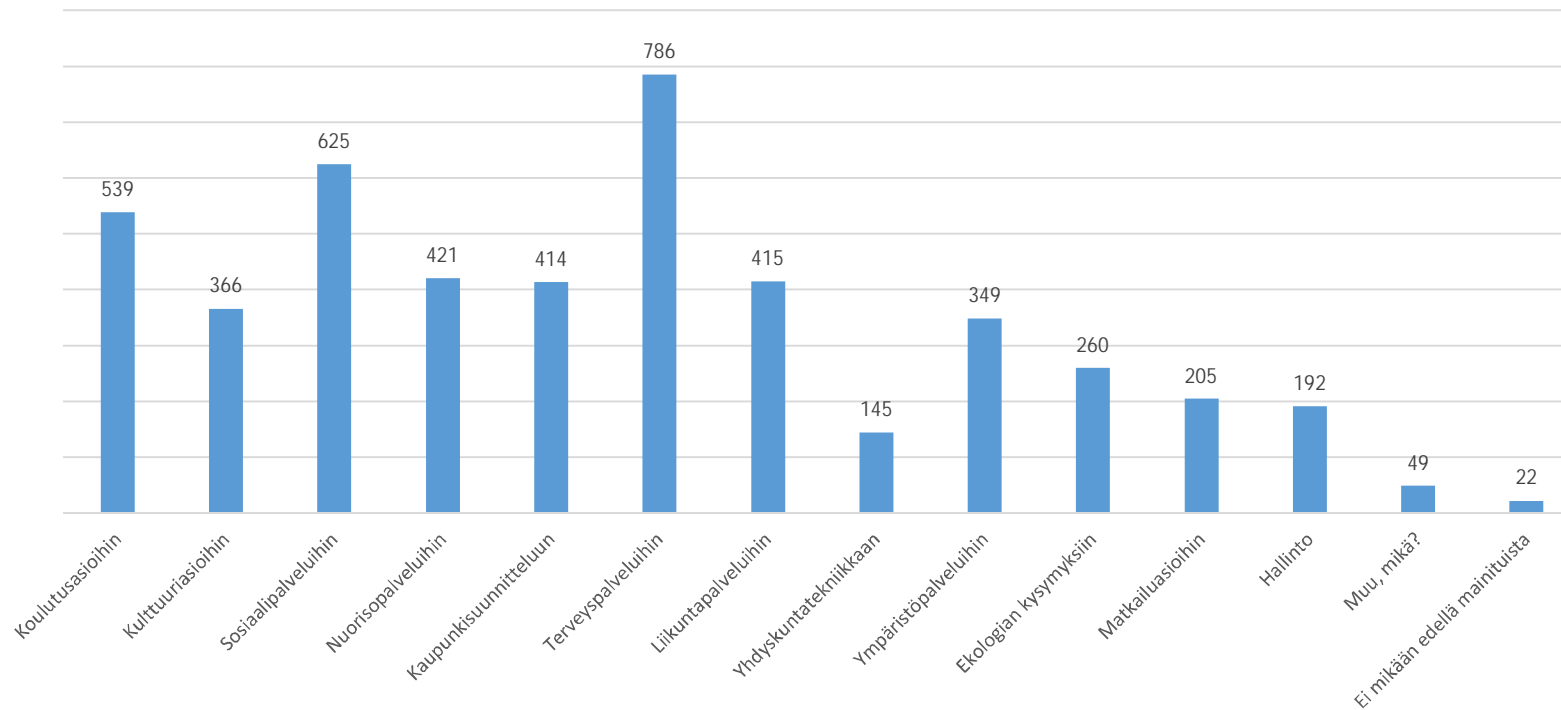

Haluaisin päättää osallistuvassa budjetoinnissa... (N=1117)

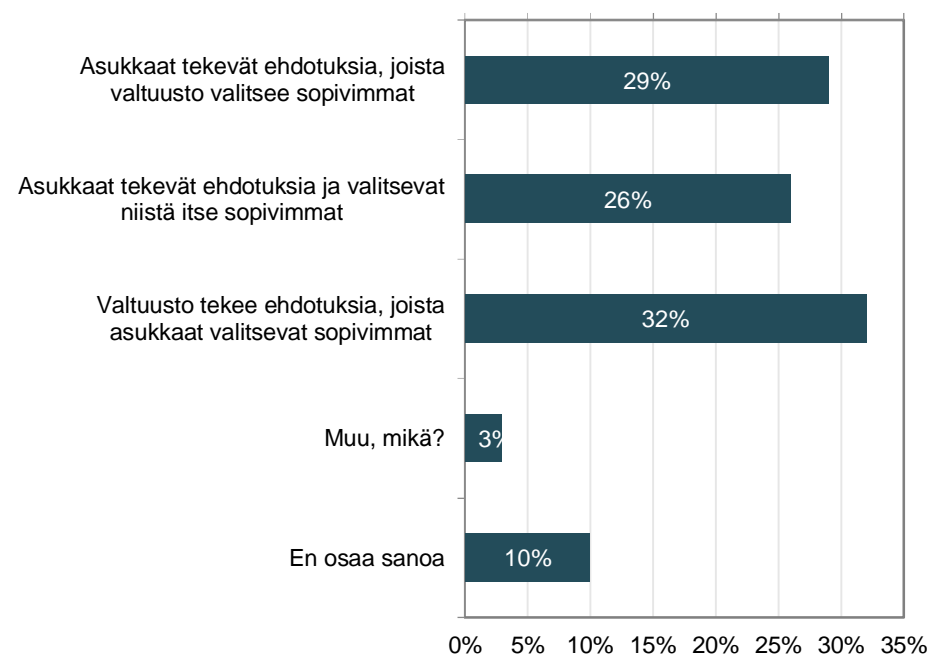
Osallistuva budjetointi

Haluaisin vaikuttaa osallistuvassa budjetoinnissa... (Useampi valinta mahdollinen, vastaajia 1117, vastauksia 4788)

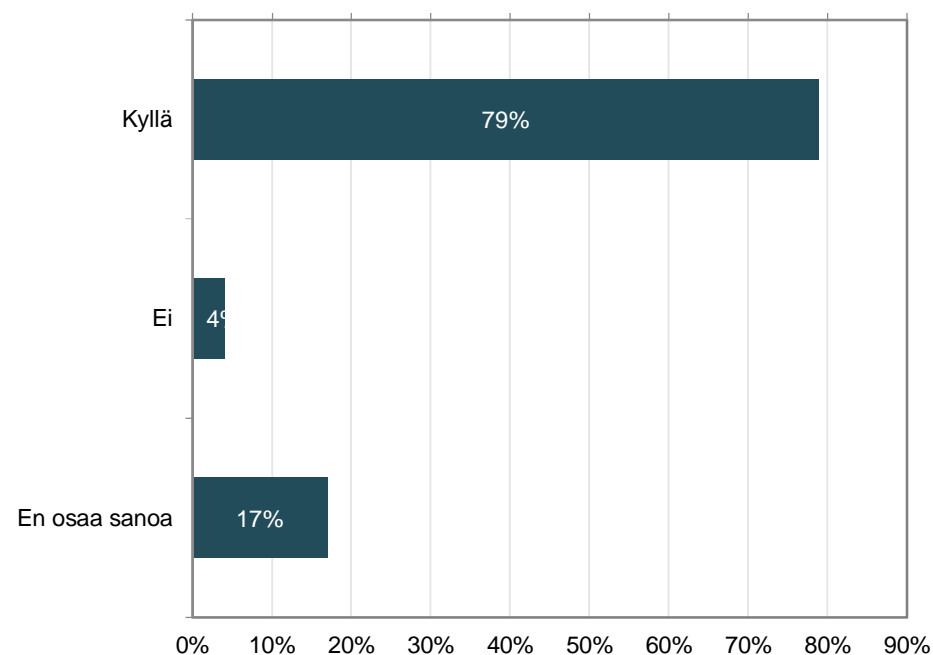

Osallistuva budjetointi

Mielestäni, osallistuvassa budjetoinnissa...(N=1119)

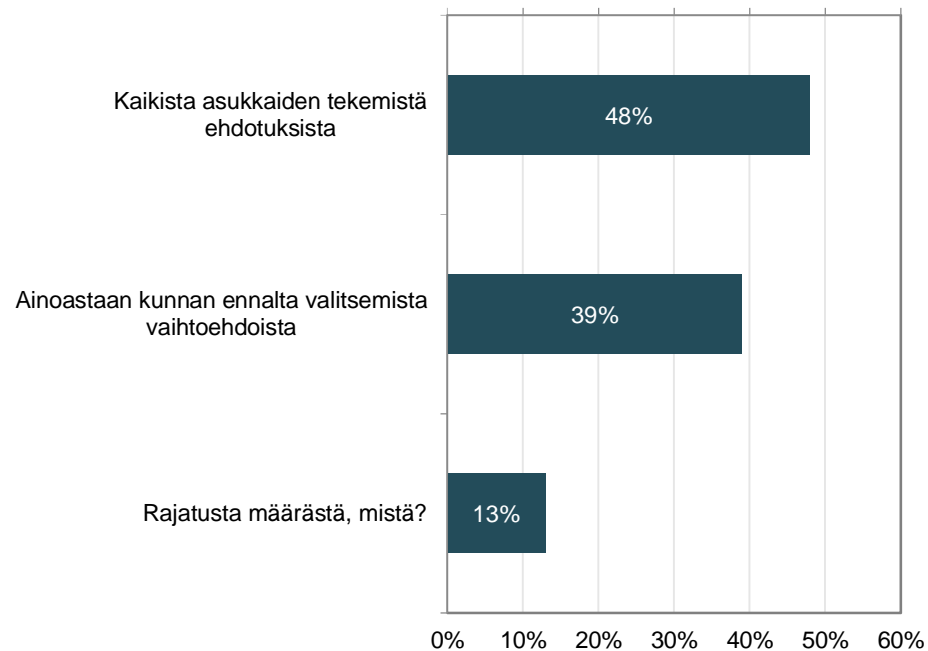

Mikäli asukkaat valitsevat sopivimmat ehdotukset, ehdotuksista tulisi järjestää keskustelutilaisuus ennen niiden jättämistä (N= 644)

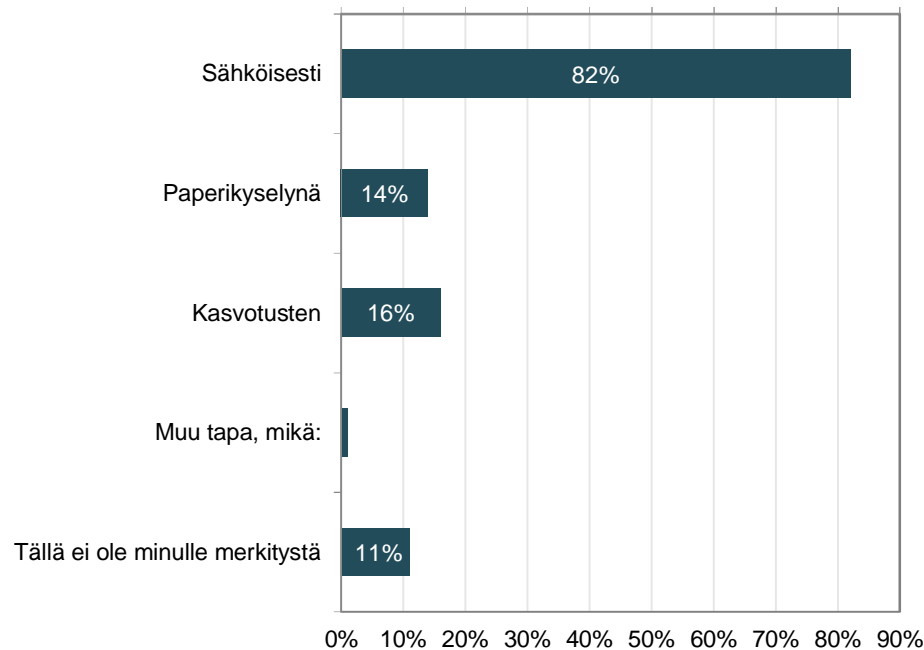
Osallistuva budjetointi

Kuinka monesta ehdotuksesta haluaisit äänestää? (N=1105)

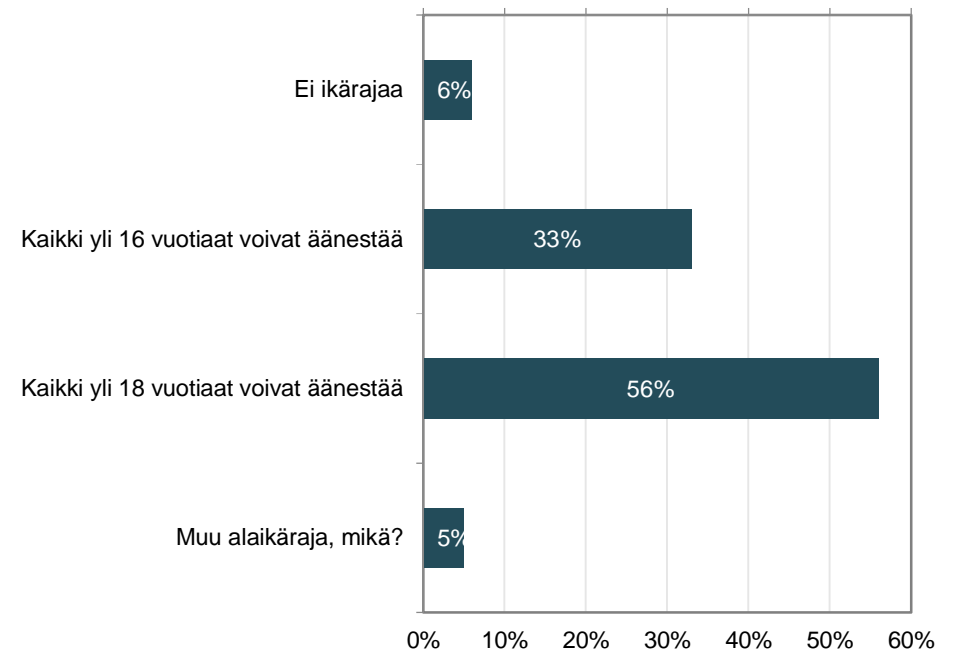

Osallistuva budjetointi

Osallistuisin osallistuvaan budjetointiin mieluiten...
(Useampi valinta mahdollinen, vastaajia 1122,
vastauksia 1358)

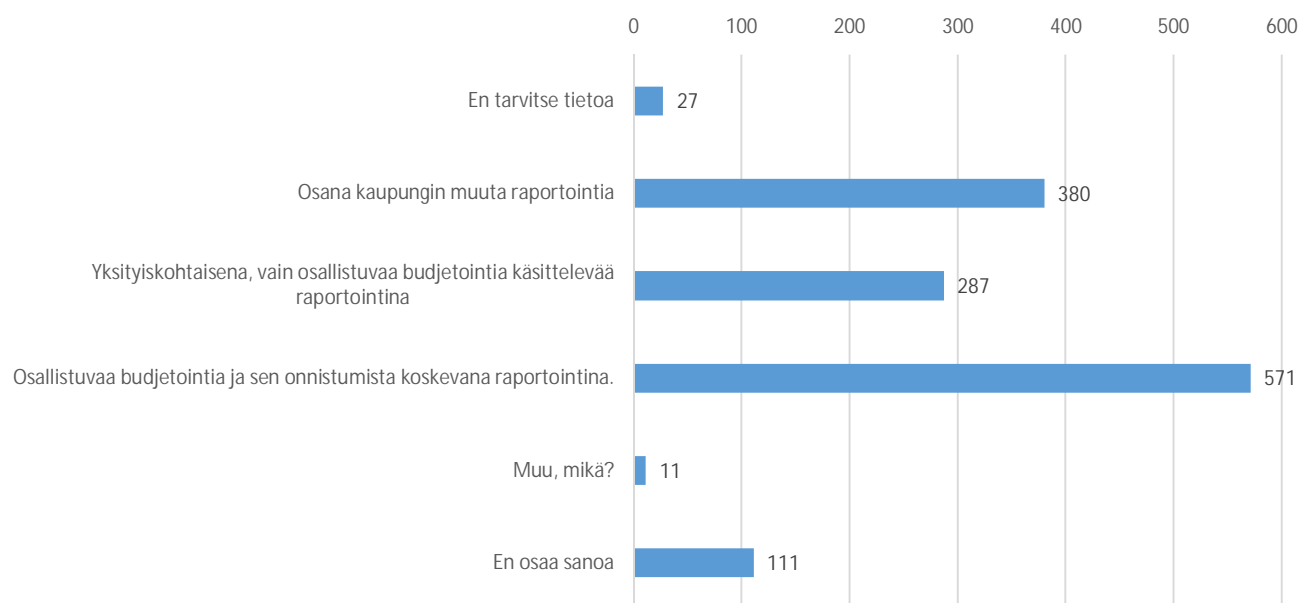
Millaisen ikärajan haluaisit osallistuvan budjetoinnin
äänestykseen? (N=1126)

Osallistuva budjetointi

Millaista tietoa haluaisit saada osallistuvan budjetoinnin prosessin tuloksista? (Useampi valinta mahdollinen, vastaajia 1122, vastauksia 1387)

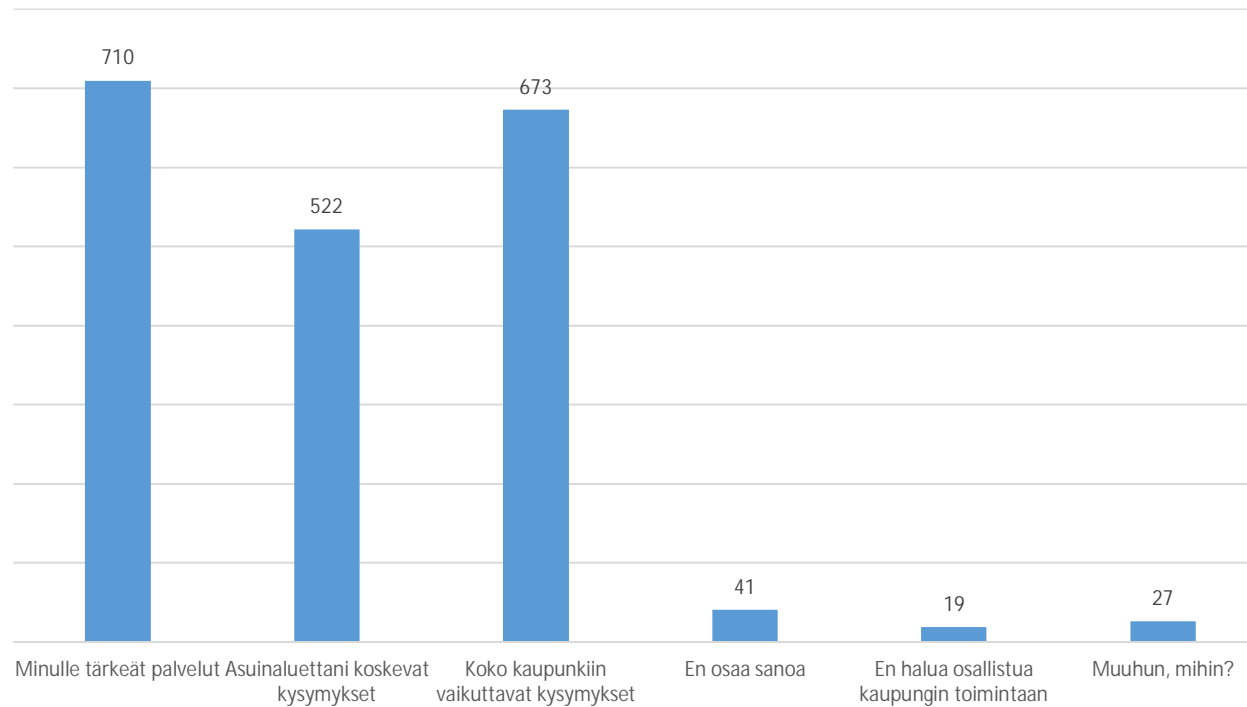
Havaintoja: Osallistuva budjetointi

- Vastaajista suurimmalle osalle osallistuva budjetointi ei ole tuttu ennestään (66%) ja ei ole myöskään osallistunut siihen aiemmin (93%). Kuitenkin suurin osa kokee, että sitä olisi hyvä hyödyntää Lahden päätöksenteossa (72 %).
- Erityisesti terveystalveluihin (n=786) , sosiaalipalveluihin (n=625) ja koulutusasioihin (n=539) liittyvät kysymykset kiinnostaa osallistuvan budjetoinnin teemoina.
- Erityisesti sähköinen osallistuminen osallistuvassa budjetoinnissa kiinnostaa vastaajia (82%).

Osallistuminen ja vaikuttaminen Lahdessa

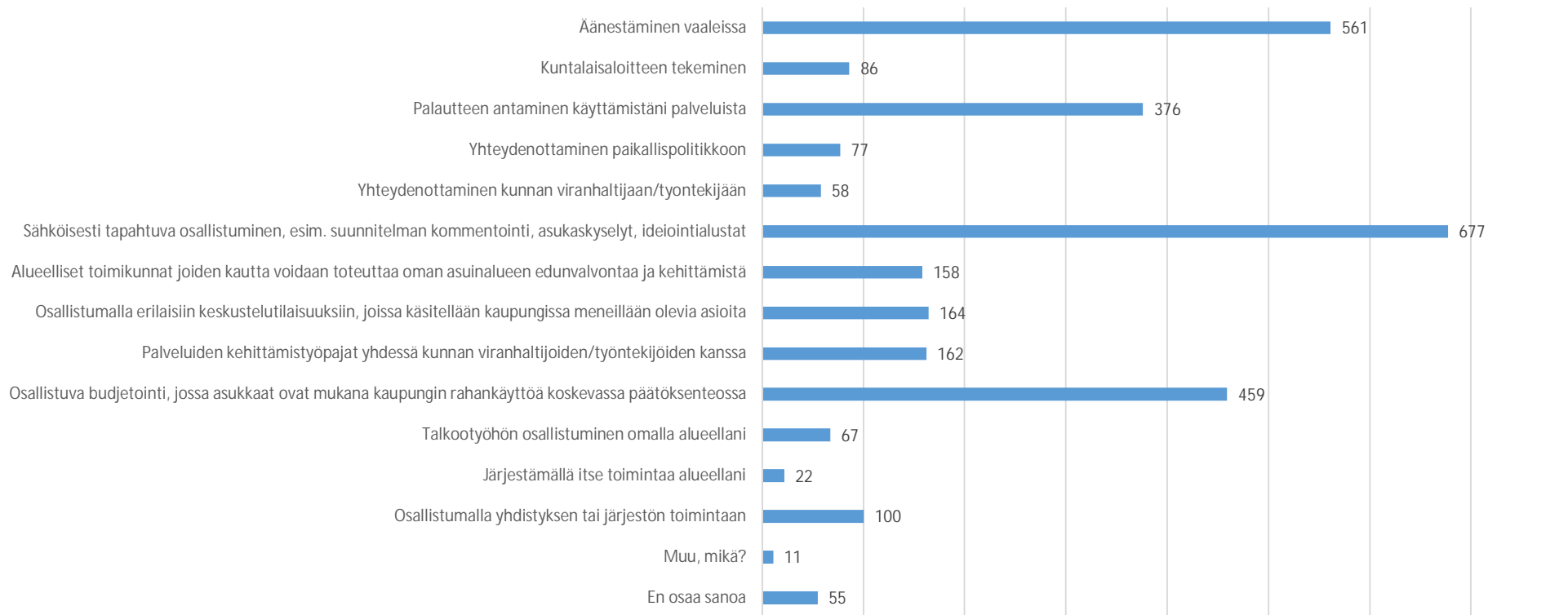
Osallistuminen ja vaikuttaminen Lahdessa

Mihin asioihin seuraavista haluaisit mieluiten vaikuttaa? (Max. 2 valintaa mahdollista valita, vastaajia 1205, vastauksia 1992)

Osallistuminen ja vaikuttaminen Lahdessa

Minusta paras tapa osallistua olisi... (Max 3 valintaa mahdollista, vastaajia 1207, vastauksia 3033)

Havainnot:

Osallistuminen ja vaikuttaminen Lahdessa ^{EmPaci}

- Vastaajia kiinnostaa melko tasaisesti vaikuttaminen tärkeisiin palveluihin (n=710), oman asuinalueen kysymyksiin (n=522) sekä koko kaupungin asioihin (n=673).
- Osallistumistavoista erityisesti sähköinen osallistuminen (n=677), äänestäminen vaaleissa (n=561) sekä osallistuva budjetointi (n=459) koetaan erityisen hyväksi tavoiksi osallistua.

LAHTI

Tampereen yliopisto

LAB University of Applied Sciences

EmPaci

KIITOS!

Lisätietoja osallistuvasta budjetoinnista Lahdessa ja muualla:

www.empaci.eu

fb: @osbuempaci

www.empaci.eu